

ГАВРА ВЛАШКАЛИН

ДАН ЈЕ ПОЧЕО ТАКО ДОБРО

Управо сам све завршио. ДХЛ-ом је пре пола сата стигла испорука. Снег је нападао и до последњег часа је било неизвесно да ли ће поруџбина, која се састојала од две флаше првокласног *Дом Перињона*, флаше вискија *Кавалан* и два килограма јагода, уопште моћи да се испоручи до овог малог скијашког центра. Он се налази поред села у усеку у подножју двеју планина.

Вечерас ће се Дора и Никола верити. Том одлуком, овде, на овакав начин, спонтано и са пуно љубави, изненадили су и сами себе.

Завршио сам све у вези са резервацијом стола и вечером. То ће им бити мали поклон од мене и моје жене.

Ово је већ друга година како овде долазимо, заједно, да скијамо. Никола је открио ово место и нама се већ на први поглед допало. Заситио сам се монденских скијалишта у којима је све савршено. У њима се од претеране бриге за госте и жеље да им се пружи високи комфор, како на стази, тако и ван ње, изгубила она чар коју доносе снег и скије на њему.

То је променада робних марки, измешаних мириса парфема. Све више личи на вашар, на показивање, него на скијалиште и скијање.

Овде мирише на распаљено буково дрво из огњишта и каранфилиће у куваном вину. Зима овде има свој мирис. За разлику од монденских скијалишта, где топле „свемирске“ куполе пребацују скијаше са стазе на стазу, овде то раде отворене „двоседишнице“, металне конструкције са седалима од дрвених летвица.

Наши пријатељи су данас раније завршили са скијањем. У тринаест часова смо сви заједно ручали у старој брвнари. Ми смо са децом наставили да скијамо.

Возео сам брзи спуст. У подножју стазе сам сачекао своје.

Погледао сам на часовник: петнаест и тридесет је. Жичаре раде до шеснаест часова.

– Доста нам је било за данас – рече жена.

– Ја ћу још један спуст. Видимо се у хотелу.

– У седамнаест и тридесет имам заказано код фризера – подсећа ме.

Пребацујем се на другу жичару. Десет минута ми треба да се попнем на Сребрни врх. Још толико да се спустим. И у шеснаест часова ћу и ја бити у хотелу.

Гужве на успињачи више није било; тек покоји скијаш или мање друштво. Дрвена „двоседишница” се подвукла испод мене и ја седох. Ставио сам скије на метални држач, раскопчао јакну и запалио кратки томпус.

Био сам опуштен и било ми је потаман.

Целог дана ми је у глави Дора. Баш ме је то узбудило. Разлила се та слика у мени, стално ми је пред очима, а трајало је тек непун минут.

Хтео сам да изненадим наше пријатеље јутрос, док су још били у кревету. Устао сам раније и спустио се у село. У сеоској пекари купио сам четири вруће лепиње са кајмаком и десетак кифли. Биле су печене као некада код мојих на селу, у зиданој пећи која се ложи сувим стабљикама кукуруза. У малој млекари купио сам још три стаклене боце јогурта.

Жени и деци сам сервирао доручак.

Дори и Николи сам понео лепињу, две кифле и јогурт. Још је све било вруће и мирисало је када сам стигао код њих. Врата њиховог апартмана била су одшкринута. Закуцао сам и закорачио у предворје.

– Хало! – огласих се.

Тишина. Врата купатила су била полуотворена. Провирих унутра. У том тренутку видео сам Дору скроз нагу. Изашла је из туш кабине. Направила је два-три корака до бадемантила. Она мене није приметила. Слика њене голотиње ме не напушта целог дана. Млечне, тешке, чврсте груди. Густе, још мокре, коврцаве, од воде мало опуштене, длачице црног троугла међу ногама. Њена чврста, јабучаста задњица. Тај савршен, грешан прорез на задњици, која пркоси при ходу. Све мирише на топло, на кајмак, свеже млеко, док огрће бадемантил.

– Еј, откуд тебе?!

– Хтео сам да вас изненадим. Врата су била одшкринута...

Узбуђење ми одузе дах. Посматрам је док забацује косу уназад. Показујем на врелу лепињу, кифле и флашу јогурта.

– Баш си срце – каже. – Никола је отишао по новине. Само што није стигао. Хоћеш ли да уђеш на кафу?

Гледам је опчињено.

– Шта ти је? – чујем.

Гледам је и даље. Све ми је надошло. Сада ћу јој рећи да сам је видео голу. Да сам јој видео све. Да хоћу да одмах разгрне тај бадемантил. Да јој испадну груди. Да их видим у покрету. Да узму положај какав им је природа дала. Да уживам у тим топлим брадавицама. Хоћу још да гледам тај брежуљак доле. Посматрам њене усне како се померају док прича. Мало напућене, пуне крви. Неприметно крећем телом ка њој. Сада ћу их пољубити. Али, сам само рекао:

– Нећу, хвала. Моји ме чекају на доручку.

– Видимо се после, доле – одговори она.

Узима из моје руке пружену врећицу. Пришла је тик уз мене. Влажна, миришљава. Осећам голотињу испод тог плишаног бадемантила. Одлазим грешан, затварајући врата за собом.

Жичара вуче ка врху.

Скидам рукавице и допаљујем томпус. Посматрам оморице. Њихове кратке, зелене гране. Свуда су се прострле. По брдима, поред стаза. Снег се топи, па се замрзава по њима. Све је прелакирано белим. Закопчавам јакну. Навлачим капу преко ушију.

Постаје све хладније како се приближавам Сребрном врху. Почиње да дува.

Прија ми ова количина кисеоника. Потребан ми је овај контакт са природом. Већи део године сам заробљен у стаклу и алуминијумској конструкцији на 25. спрату свога офиса. Зато ћу овде долазити на скијање сваке године – док нека корпорација не изручи цак пара на ово сеоце дубоко у планини и одузме му све што има.

Поглед и мисли су усмерени на предео око мене. Осећам како хладноћа полако све прекрива и стеже. Густа плавичастосива боја навлачи ми се изнад главе. Све је тежа и гушћа. Мирише на снег који ће сваког часа почети да пада из ње.

Стигао сам на сâм врх. Овде ветар брише. Одвојио сам се од „двоседишнице”, направио скијама „плуг” улево и одмах затим учинио оштар заокрет парајући рубовима по замрзнутом снегу. Спустио сам се мало ниже, заобивши платформу да се склоним са ветрометине. Притежем везове. Гледам на сат: петнаест и четрдесет је. Поглед усмеравам на десну страну низ Црни понор. То је најтежа и најопаснија стаза овде. И добри скијаши је избегавају. Опасна је и непредвидљива. Зову је и Црна рупа. Сваке сезоне на њој неко настрада.

Размишљам.

Треба ми пет-шест минута да се спустим низ њу. И десетак да се успнем жичаром, сидром, поново овде. То ће бити тачно у шеснаест часова. Овом комбинацијом и ритмом частим себе спуст више. Максимално искоришћено време – кажем себи и чиним снажан одраз усмеравајући се у спуст низ Црну стазу.

Пролазим кроз Ледену капију. Скије добијају потпуно убрзање. Сечем кратко и оштро, са забаченим куковима уназад. Изгледа да сам сам на стази. Никога не обилазим, нити икога видим испред. Тело ми је напето и последњим атомима снаге успевам да контролишем ноге. Адреналин ради у мени.

Долазим на деоницу која смирује. Следи кратак, раван спуст. Оштро сечем скијама по леду који пршти на све стране и скрећем удесно. Стајем. Упућујем се ка дрвеној кућици одакле креће сидро да извлачи ка Сребрном врху.

Никог нема у кућици. Котурача ради. Успорава сидра, ниже их, па их пушта једно по једно.

Гледам на сат: петнаест и педесет три је. Чуди ме да нема никога од особља. Прилазим. Мала рампа се отвара. Хватам се за носач, стављам сидро међу ноге. Сајла се затеже и повлачи ме. После стотинак метара стаје. Чврсто се држим. Сигурно је тренутни застој, то се већ дешавало. Чекам. Ништа се не догађа. Ветар почиње да дува све јаче. Размишљам: шта ако су искључили жичару? Опет гледам на сат. Петнаест и педесет пет је. Немогуће, жичаре раде до шеснаест часова. Изнад сваког сидра је број. Мој је тридесет шест. Сигурно горе прате, па док се сви бројеви не изређају... Неко то контролише. Требало би.

Хладно ми је, десет минута стојим у месту. Све је утихнуло, само ветар фијуче. Узнемирио сам се. Схватам: ипак овде није све тако беспрекорно организовано као у великим скијашким центрима. Зашто је момак који ради на жичари раније напустио своје место? Да ли је проценио да се више нико данас неће спустити?

Из часа у час све је хладније и тамније. Планина из минута у минут мења своје лице. Посматрам терен око себе. Немогуће би било да се окренем и да се по утабаном трагу скија вратим на почетак жице. У малој ували сам, а и траг је узак. С моје десне стране је стаза по којој сам се спустио. Да бих дошао до ње морам кроз шумарак, па да пресечем преко дубоког снега. Шта ако је снег мек? Ако паднем и заплетем се у суву траву или упаднем у дубок канал? Како ћу изаћи?

Осматрам терен. Доносим одлуку. Из места правим скок и усмеравам скије на десну страну. Хватам косину. Нагињем се уназад, трудим се да што више растеретим скије, да не пропаднем у

снег. Ноге клецају. Скије клизе по меком снегу и избацују ме на чврсто тло. Стајем.

Не верујем шта ми се десило. Стојим и чекам. Стојим и надам се да ће се неко из обезбеђења спустити да преконтролише стазу. Да ће ме видети.

Не, овде се правила, очито, не поштују. Схватам да нико неће наићи. Да сам препуштен самом себи. Шта да радим и како да се организујем? Једини пут којим смем је стаза којом сам се спустио. Све више истежем врат погледајући по њој. Крећем користећи штапове. Убрзо схватам да то није добро. Губим пуно енергије, а прелазим малу раздаљину. Откачињем скије. Размишљам: жена ће приметити да ме нема. Организоваће потрагу. Раскопчавам везове на ципелама да лакше ходам. Узимам скије и штапове у руке и крећем уз стазу. Сузе ми ударају на очи. Од беса, од немоћи. Ходам већ десет минута, а нисам одмакао богзна колико.

СТИЖЕМ до мале заравни. Стајем и посматрам око себе. Изнад тамних врхова оморика угледах одсјај жуте ротирајуће светлости. Ратрак равна стазу! Баш имам среће! Још који минут и готово! Видим себе како седам до возача. Понудићу га томпусом.

НИКАДА се више нећу спуштати у последњим минутима, обећавам себи. Од сутра пола сата пре затварања стаза престајем са скијањем.

ПОСМАТРАМ ротациону светлост како нестаје, губећи ми се из вида. Схватам да ће сада пењање почети четвороношке. Очајно посматрам стрмину испред себе. Из мене испарава, од топлоте, од зноја на хладноћи.

ТЕЖАК мрак се спустио. Ветар је ослабио, али хладноћа стеже. Погледом претражујем мали видокруг кроз белину снега. Пресабирам се. Не смем да подлегнем љутњи. Ни бесу, ни очају. Испред мене је тежи део стазе. Стрм, са пуно оштрина и усека. Радије бих кренуо кроз шуму. Али то би било врло опасно. Одбацујем ту помисао. Снег почиње да пада. Ситан и густ. Оштро ми се забада у лице, у очи. А требаће ми два, два и по сата да се испнем до почетка стазе.

ВЕЋ пола сата забадам врхове ципела у лед. Успон је стрм. Тело ми је потпуно нагнуто напред. Осећам по лицу хладноћу површине по којој газим. Вучем скије, а прстима се ослањам на хладан кристални снег. Стижем до мале равнине и стајем да се одморим. У голој води сам. Топлота и зној не испаравају више из мене. Притиснути спољном хладноћом, лепе ми се по телу. Дрхтим на хладноћи. Прсте више не осећам.

ОКРЕЋЕМ се да видим колики комад пута сам оставио иза себе. У мраку, из снега у простору између шуме и стазе, на десет-два-

наест метара, угледах пар очију како жаре у ноћи. Вук! Стеже ми се грло. Посматра ме.

Немогуће! Овде нема вукова, то је пас. Видео сам их неколико на стази. Мотају се око брвнара где се једе. Хране се отпацама. Ипак, није пас! Они имају крупне, доброћудне очи. Овај поглед је дивал и прек! Можда је лисица? Изашла у потрази за храном?

Онда се животиња, пузећи кроз снег, помери мало напред, не скидајући поглед са мене. Ипак је вук. Сива, крупна, снажна животиња. Откуд овде? Ваљда је залутао тражећи свој чопор, или је у потрази за ловином прешао границу дивљине.

Настављам да се крећем, али унатрашке, по малој, леденој равни. Лице ми је окренуто ка животињи. Не одвајам поглед од тих очију. Не помера се. Не знам шта ћу. Овако уназад не могу више. Вук је ту и посматра ме. Ту више нема дилеме.

Плаши ме помисао да није сам. Да је вођа чопора. У извидници је. Сада неким њиховим знацима дозива остале. Окружиће ме. У глави ми се ређају слике из филмова о дивљим животињама. Пратиће ме у стопу и стрпљиво ће чекати своју прилику. Чекати да осете да сам слаб и да нападну.

Ако је вук сам, ако нападне, борићемо се један на један. Знам да не смем да изгубим присебност. Како? Срце ми туче у грудима, у грлу. Једва удишем ваздух. Гледам испред себе. До следеће заравни је бар двадесет метара. Почињем пењање. Чућу га, ако крене ка мени. И њему ће бити тешко на успону. Бићу у предности: бићу изнад њега. Напрежем слух. Тихо је. Само повремено фијукање ветра. Пењем се и ослушкујем. Одједном ме пресече оштар звук са десне стране. Погледах. Нека птичурина тешко замлатара крилима кроз ноћ. Погледах улево: вука нема! Да ли га је ово уплашило? Негде сам прочитао да вук не напада човека, да је чак и плашљив пред њим. Овај није такав. Прек је и опасан!

СТИЖЕМ до заравни. Опет се осврћем налево: дивљи поглед из сјајних очију прикован је на мене. Пришао ми је још ближе. Осматрам околу да видим да ли је чопор стигао. Да ли су ме окружили и сада вребају? Не видим ништа кроз таму.

Треба упалити ватру, пада ми на памет. Боје се ватре. На стази нема ничега што бих могао да запалим. До шуме не смем. Тамо бих био у клопци. Овде, на чистини, још имам преглед и предност. Палим упаљач и њиме витлам по мраку. Нећу се предати ако ме нападну. Лудило је у мени. Пена ми се лепи по рубовима усана. Скидам јакну и потпаљујем је пламеном из упаљача. Материјал се више топи него што гори. Са штапова скидам пластичне граничнике. Бошћу их њима, као копљем. Ако ме оборе, и ја ћу њих зубима клати. Као и они мене.

Онда ће ме савладати и раскомадати овде на снегу.

Да ли је могуће да ћу тако завршити а све је тако надхват руке: људи, хотел, моја породица? Овде сам дошао ради задовољства, а сада ме смрт прати, прети. Сав сам се задихао, а стојим у месту.

Животиња ме и даље посматра.

Сам је. Да је са чопором, већ би били ту.

Хајде, крени на мене, већ једном!

Хајде, животињо, иди! И ти си преплашена. Ништа нажао једно другом нисмо учинили. Да се разиђемо. Свако на своју страну. Код куће имам пса. Не толико великог као ти. Када га милујем, осећам топлину његовог тела. Познат ми је тај додир животиње.

Вук устаје из снега. Више се не скрива. Отреса снег са крзна. Направи неколико одлучних корака ка мени и стаде. Искези се. Угледах блесак његових очњака. Губим равнотежу, тело ми клизи низ падину ка њему. Трудим се да задржим присебност и контролу. Sprema се за напад. Осећам га на себи. Његов дах на свом врату. Доћи ће до борбе. Успевам да се зауставим. Животиња и даље стоји на месту на коме је и била.

Знам шта ћу! Вадим томпус из кутије и брзо га палим.

Увлачим снажно. Почињем да кашљем. Формирам жар. Када ме нападне, савићу леву руку у лакту и истурити је напред. Десном ћу му забити жар цигаре у око. Полудеће од бола и побећи ће.

Сада се удаљио. Померио се мало укосе, напред. Гледам у жар томпуса. Не смем дозволити да се угаси. Поново почињем да се пењем уз стрмину. Животиња се померила напред, па сада могу да је држим на оку. Потом се удаљила од мене, да би имала залет за скок. Приправан сам. Више се не бојим, кроз сам смирен. Суков и сконцентрисан.

Нећу дати своју кожу дивљој животињи!

Још само неколико минута до главне стазе. Вук ме прати у стопу. Најзад, на равнини сам! Стављам скије на ноге. И даље ме посматра. Када сам почео да клизим скијама по тлу, он се окрете од мене и у дугим скоковима кроз снег нестане у тамнини шуме.

Нека тежина се откинула из мене. Имали смо среће. Обојица.

Гледам у путике са стране. Назирем трагове скија. Неко је туда већ пролазио. Процењујем да сам прошао више од пола стазе. Одједном, са моје десне стране, чујем звуке музике који долазе из даљине, кроз шуму. Одабирам насумице пут којим ћу кренути. Погледам налево у правцу где је нестала животиња. Не видим је.

Белина снега се губи у ноћи у коју тоне шума. Спуштам се низ косу падину. Музика је све гласнија. Избијам на пропланак.

Знам где сам. То је крај жичаре за почетнике. Гледам на сат. Седамнаест и десет је. Стићи ћу пре него што жена крене фризеру, да преузнем децу. Возим спуст до доле, до улаза у хотел.

– Где си, побогу?! – прилази ми жена.

– Заборавио си на вечеру? Где ти је јакна? Ја идем...

– Нисам заборавио – осмехујем се.

Идем да се истуширам и обучем. Журим ка хотелу. Жудим за пуном чашом вискија, да је испијем у потезу. Да ме растрезни и огреје. Па да одем у топлину поред камина. Поред моје жене, Николе, Доре... Да, Доре.

Чујем куцање на вратима док се облачим.

– Да – оглашавам се.

– Господине, шампањац је расхлађен и јагоде су сервиране.

– Хвала вам, силазим за који тренутак – одговарам.